

БЮЛЕТИН

ЮЛИ-СЕПТЕМВРИ 2026

WWW.ALZHEIMER-BG.ORG

Лято на срещи, нови партньорства и работа близо до хората

През летните месеци работата на ГС „Алцхаймер – България“ продължи в различни посоки - от местните общности в Северозападна България до международни срещи и форуми. Един проект приключи, други навлязоха в активна фаза, а нови инициативи поставиха във фокус деменцията, възрастовата дискриминация, човешките права и социалното включване.

В този брой събираме най-важното от юли до края на септември.

МЕЖДУНАРОДНО УЧАСТИЕ И ЗАСТЪПНИЧЕСТВО

ДЕМЕНЦИЯТА Е И ВЪПРОС НА ЧОВЕШКИ ПРАВА

Представители на ГС „Алцхаймер – България“ участваха в дискусия с комисаря по правата на човека на Съвета на Европа д-р Майкъл О’Флаерти по време на официалното му посещение в България. В разговора бяха поставени проблемите на хората с деменция в резидентните услуги, недостигът на специализирана грижа и необходимостта от по-добра координация между здравните и социалните услуги. Представена бе и работата на сдружението по европейския проект **MEMORABLE**.

Прочетете повече за срещата [на страницата на сдружението](#).

ГС „АЛЦХАЙМЕР – БЪЛГАРИЯ“ В СРЕЩАТА НА ALZHEIMER EUROPE

На 1 и 2 септември Мая Маринова участва в **Public Affairs Meeting** на **Alzheimer Europe**. Сред темите бяха Световният месец на Алцхаймер, актуални изследвания, бъдещите приоритети и европейските политики в областта на деменцията.

Прочетете повече [ТУК](#).

МЕЖДУНАРОДЕН РАЗГОВОР ЗА ОСТАРЯВАНЕТО

Д-р Лора Любенова участва в международната конференция „Трансформиране на тревогите около остаряването в Югоизточна Европа“, проведена в София през септември. Тя се включи в кръгла маса за остаряването, ценностите и бъдещето на политиките.

ЛЯТНА АКАДЕМИЯ НА ECAS В СТАРОСЕЛ

Участниците в лятната академия

На 24 и 25 септември Кристия Иванова участва в Лятна академия 2026 „Отвъд фактите: как моралните емоции променят обществените нагласи“, организирана от **European Citizen Action Service (ECAS)** по проект ПАКТ в Старосел. Академията събра представители на граждански организации, изследователи и комуникационни експерти около въпроса как моралните емоции влияят върху обществените нагласи.

В работна група Кристия представи дейностите и предизвикателствата по проекта „Ейджизмът в България“, а след това участниците изградиха и представиха наратив в подкрепа на гражданските организации.

Работа по групи и дискусии по време на академията

ПРОЕКТТЕ В ДЕЙСТВИЕ

„СИЛНИ ОБЩНОСТИ БЕЗ ВЪЗРАСТОВИ БАРИЕРИ“ – ВСЕ ПО-БЛИЗО ДО ХОРАТА

През лятото проектът навлезе в активна работа с местните общности. Локалната група за въздействие в Бяла Слатина продължи да планира нови инициативи и да привлича доброволци. Проведах се информационни срещи сред ромската общност, с Клуба на диабетика „Надежда“, в с. Търнак и в НУ „Христо Смирненски“. Разговорите показаха колко голяма е нуждата от достъпна информация за ранните признаци на деменция, възможностите за подкрепа и ролята на местната общност.

Естествено продължение на тези дейности беше срещата-дискусия „Паметта и всичко, което остава“, проведена на 23 септември в кино „Метропол 2“ по повод Световния ден на Алцхаймер. Тя събра хора от различни поколения и общности – пенсионери, ученици, представители на ромската общност и жители на Бяла Слатина и околните села. Участниците разговаряха за деменцията и подкрепата за засегнатите семейства, включиха се в интерактивното „Дърво на спомените“ и гледаха българския филм „Преди да забравя“.

Научете повече за събитието [ТУК](#).

„ЕЙДЖИЗМЪТ В БЪЛГАРИЯ“

През юли бе публикуван първият бюлетин по проекта, който представи първите дейности, партньорската работа, социологическото проучване и предстоящите инициативи.

Оттогава проектът навлезе в активна фаза. Беше финализирано количественото изследване за възрастовата дискриминация, в което участваха **251 души** на възраст **18-65 г.** и **101 души** над **70 г.** Данните показват, че ейджизмът в България се корени предимно в институционални дефицити, а не в конфликт между поколенията. Резултатите ще залегнат в доклада „Отговор на ейджизма“, който ще бъде представен на кръгли маси в София, Добрич и Балчик.

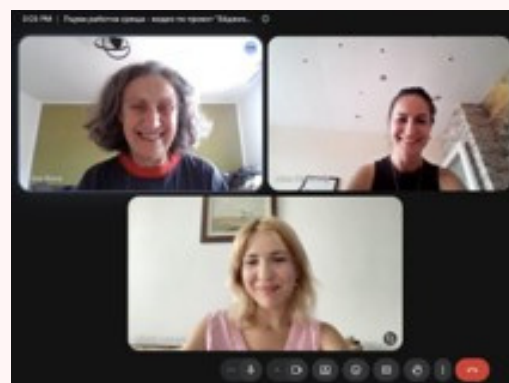
В Балчик се проведе информационна среща в клуб „Хинап“ - хора с увреждания, където Кристия Иванова изнесе лекция за това как ейджизмът предотвратява достъпа до навременна грижа в превенцията на деменцията.

Информационна среща в клуб „Хинап“, Балчик

Беше финализирана и дигиталната „Разпознаваш ли ейджизма у себе си?“, предназначена за хора в пенсионна възраст без достъп до интернет, и започна нейното разпространение.

През септември се проведе втората партньорска среща с Черноморски център за развитие (Добрич) и НЧ „Паисий Хилендарски - 1870“ (Балчик), на която бяха обсъдени подготовката на кръглите маси и обученията. Започна и работата по информационния видеоклип на проекта. Излезе и вторият брой на бюлетина по проекта (август - септември). Можете да го разгледате [на сайта на сдружението](#).

Втора партньорска среща и първа работна среща по видеоклипа

ФОКУС ВЪРХУ ВЪЗРАСТОВАТА ДИСКРИМИНАЦИЯ НА ФЕСТИВАЛА „ДЕМОКРАТИЧНА МОЗАЙКА: СЦЕНА НА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО“

На 11 септември 2026 г. ГС „Алцхаймер - България“ проведе работилница на тема „Възрастовата дискриминация в България и създаването на силни общности без възрастови бариери за хора с Алцхаймер“ във фестивала „Демократична мозайка: Сцена на гражданското общество“. Фестивалът се проведе пред НДК в София под патронажа на Столична община.

Щандът на ГС „Алцхаймер - България“ и поканата за работилницата

Работилницата се проведе в рамките на проекта „Силни общности без възрастови бариери“, който сдружението реализира в партньорство с Читалище „Развитие 1892“ с подкрепата на Швейцарско-българската програма за сътрудничество. Участниците обсъдиха как стереотипите за възрастта засягат хората с деменция и техните близки и как всеки може да допринесе за общности, в които „възрастта не е бариера за участие“.

На щанда на сдружението посетителите можеха да вземат информационни материали и да научат повече за подкрепата, която организацията предлага на хората с деменция, възрастните хора и техните семейства, както и за дейностите по проекта „Ейджизмът в България“.

„ПРИЯТЕЛИ ПО ПАМЕТ“

Продължи развитието на програмата за хора с ранна и леко напреднала деменция. Към когнитивната стимулация и музикотерапията се добавят адаптирани физически упражнения. Предстои разработването и на практическо помагало за специалисти, социални работници и семейства.

ПРОЕКТЪТ ПРИКЛЮЧИ. РАБОТАТА ПРОДЪЛЖАВА. „НАСЛЕДСТВО С ГРИЖА – КУЛТУРНА ПАМЕТ ЗА ХОРАТА С ДЕМЕНЦИЯ“

През август приключи проектът „Наследство с грижа – културна памет за хората с деменция“, реализиран от ГС „Алцхаймер – България“ в партньорство с РЕМО „Етър“.

В рамките на проекта бяха обучени музейни специалисти, разработени и изпробвани адаптирани занимания за хора с деменция и техните близки. Създадено беше методическо помагало с практически насоки за работа в музейна среда, както и дигитална карта на културните пространства, които се присъединяват към инициативата. Разработен беше и специален отличителен знак „Културно пространство – приятел на хората с деменция“. Един от най-важните резултати е поставеното начало на мрежа от шест музея, ангажирани със създаването на по-достъпна и приобщаваща културна среда.

Проектът приключи, но създадените ресурси, партньорства и натрупаният опит остават основа за продължаване на работата и включване на нови културни институции.

Прочетете повече за резултатите от проекта [ТУК](#).

Помагалото, разработено в рамките на проекта

ГЛАСЪТ НИ В МЕДИИТЕ

През тримесечието представители на сдружението участваха в разговори за деменцията, възрастовата дискриминация и подкрепата за хората и семействата.

РАЗГОВОР С ШАРЪН ЛУКЪРТ ЗА ЖИВОТА С КОГНИТИВНИ НАРУШЕНИЯ

По покана на издателство „Изток-Запад“ Мая Маринова от ГС „Алцхаймер – България“ проведе интервю с Шарън Лукърт, диагностицирана с леко когнитивно нарушение и автор на книгата „Докато паметта не ме предаде“. Разговорът засегна предизвикателствата след диагнозата, подкрепата за близките и възможностите човек да запази радостта от живота въпреки когнитивните промени.

Вижте интервюто [ТУК](#).

„Портал на пациента“ - интервю с Мадлен Янева за деменцията, възрастовите стереотипи, доброволчеството и работата по „Силни общности без възрастови бариери“ и „Ейджизмът в България“. Запознайте се с разговора [ТУК](#).

БНР – Радио Варна - Кристия Иванова говори за ейджизма, стереотипите към възрастните хора и дейностите по проекта „Ейджизмът в България“. Чуйте записа [ТУК](#).

БНТ - Отблизо - Зорница Карагьозова, член на сдружението и представител на България в Групата на непрофесионалните болногледачи на хора с деменция към Алцхаймер Европа, и Мая Маринова, координатор проекти към сдружението, участваха в предаването "Отблизо", където разказаха за болестта на Алцхаймер, значимостта на превенцията и ранната диагностика, както и трудностите, които срещат семействата.

Вижте цялото интервю [ТУК](#).

Благодарим ви, че сте част от общността на Гражданско сдружение „Алцхаймер- България“ и че с подкрепата си ни помагате да правим темата за деменцията все по-видима, а грижата – по-достъпна и човешка.

До нови срещи в следващия брой на бюлетина!